

Ett starkare Norrland börjar här

Valprogram för 2026–2030
i Region Västernorrland

Dags för maktskifte

Rösta på oss i kommun- och regionval
den 13 september

Valprogram

- Region Västernorrland
- Sundsvalls kommun
- Örnsköldsviks kommun
- Härnösands kommun
- Sollefteå kommun
- Timrå kommun
- Kramfors kommun
- Ånge kommun

Norrlandspartiet

Innehållsförteckning

Ett starkare Norrland börjar här	2
Vård för hela länet - på riktigt	3
Minska de onödiga patientresorna	4
Vårdcentralerna – basen för din vård	4
Fast vårdkontakt och mer kontinuitet i primärvården	6
Mobil närvård – mer vård i hemmet	6
Närsjukhusen – länken som saknas	7
Tre akutsjukhus i länet	9
Sundsvalls sjukhus – länets spets och utvecklingsmotor	9
Örnsköldsviks sjukhus – trygg, akut och planerad vård i norra länsdelen	9
Sollefteå sjukhus – akutsjukhus, glesbygdsmedicin och beredskap	10
Närsjukvårdsberedningar – besluten närmare invånarna	12
Snabbare hjälp när varje minut räknas	13
Vård nära människor – för barn, kvinnor och hela familjen	14
Barn och unga först	14
Kvinnors hälsa och familjebildning	14
Tandvård i hela länet	14
Personalen – grunden för en fungerande vård	15
Mindre administration – mer tid för patienter	15
Tryggare vård när patienter och anhöriga får en starkare röst	16
Anhöriga ska ses som en resurs	16
Patientombudsman och starkare patientröst	16
Regional utveckling för hela Västernorrland	17
Näringsliv och företagande	18
Utbildning och kompetensförsörjning	19
Kultur och bildning nära människor	20
Kultur i hela länet	20
Folkbildning och folkhögskolor	20
Kollektivtrafik som fungerar i människors vardag	21
Tåg, vägar och infrastruktur som håller ihop länet	22
Energi, elpriser och regional nytta	23
Hela länet ska gå att bo, leva och växa i	24
Bostäder och attraktiva livsmiljöer	24
Landsbygd och mindre orter	24
Tre val - tre röster, på valdagen kan du röstdela	25

Ett starkare Norrland börjar här

Norrländska samlingspartiet (Norrlandspartiet) är ett nytt parti som bildas för att ge Norrland verkligt inflytande över sina resurser, sin välfärd och sin framtid.

I dag fattas för många beslut om Norrland långt bort från vår vardag, i Stockholm. Det vill vi ändra på. Norrlandspartiet kämpar för ökat självstyre, rättvis fördelning av våra resurser och ett samhälle där människor i Norrland får samma möjligheter som i resten av landet.

De resurser som skapas här uppe – elen, skogen, malmen, basindustrin och människors arbete – måste i större utsträckning komma Norrland till del. Vi kan inte fortsätta acceptera att värden förs bort, samtidigt som vården, skolan, omsorgen, infrastrukturen och övrig samhällsservice monteras ned.

Rätt vård på rätt plats i Västernorrland

Västernorrland är ett fantastiskt län. Här finns människor som arbetar hårt, tar ansvar och bygger samhällen trots långa avstånd, tuffa villkor och allt för ofta en politik som inte ser hela länet.

Sjukvården i Västernorrland har under lång tid gått åt fel håll. Det behövs en vårdpolitik som håller ihop hela länet och ser till att människor får rätt vård på rätt plats.

Vi vill försvara och utveckla länets tre akutsjukhus. Sundsvall, Sollefteå och Örnsköldsvik. I ett län med långa avstånd, dålig infrastruktur och äldre befolkning är sjukvård nära människor inte en lyx. Det är en grundläggande trygghetsfråga.

Men vi vill också tänka nytt. Alla patienter behöver inte ett fullskaligt akutsjukhus. Därför vill vi bygga ut en ny vårdnivå mellan vårdcentral och akutsjukhus i länet, något som finns i många andra län. Närsjukhus, närakuter, fler vårdplatser nära hemmet, bättre rehabilitering och starkare äldreomsorgsnära vård kan avlasta akutsjukhusen. Och ge patienterna rätt vård på rätt plats.

Robert Thunfors, 39 år, statsvetare, oppositionsregionråd och 2:e vice ordförande styrelsen i Region Västernorrland. Toppkandidat för Norrlandspartiet

Det handlar inte om att sänka ambitionerna. Det handlar om att bygga ett vårdssystem som fungerar i verkligheten. Där befolkningen i arbetsför ålder minskar och de över 80 år ökar. Fler behöver mer vård med mindre resurser.

Vårt löfte till väljarna

Vi tror på ett Västernorrland där hela länet räknas. Där inland och kust hålls ihop. Där sjukvården finns nära när den behövs. Där äldre får trygghet. Där barnfamiljer vågar bo kvar. Där företag kan växa. Där politiken slutar administrera neddragningar och börjar bygga framtid igen.

Det här valprogrammet är vårt löfte till er. Ett starkare län. En tryggare vård. Mer makt till Norrland.

Vård för hela länet - på riktigt

Västernorrland behöver en vård som fungerar i människors vardag. Inte bara på papperet. Inte bara i centralorten. Inte bara när allt går som planerat.

I dag är vården för många för långt bort, för svår att nå och för dåligt samordnad. Äldre multisjuka skickas mellan olika vårdnivåer. Barn och unga får vänta för länge på hjälp. Patienter tvingas resa långt för vård som borde kunna ges närmare hemmet. Samtidigt är akutsjukhusen pressade, vårdplatserna för få och personalen hårt belastad.

Vården har centraliserats på ett sätt som inte passar Västernorrlands geografi. I ett län med långa avstånd, vintervägar, glesbygd och en åldrande befolkning kan vården inte byggas som om alla bodde nära ett stort sjukhus.

Norrlandspartiets utgångspunkt är enkel: vården ska byggas efter människors behov och efter norrländska avstånd. Vi vill ha en vård som finns nära när det går, är specialiserad när det behövs och robust när krisen kommer.

Därför vill Norrlandspartiet bygga vården i tre tydliga nivåer: starka vårdcentraler, nya närsjukhus och tre akutsjukhus i Sundsvall, Örnsköldsvik och Sollefteå.

Tre nivåer som ska hänga ihop

Vården i Västernorrland ska inte vara ett lapptäcke där patienten själv tvingas hitta rätt. Den ska vara ett sammanhållet system där varje nivå har ett tydligt uppdrag.

1. Vårdcentralerna ska vara basen för din vård. Det är hit du ska kunna vända dig först, få kontakt snabbt, få hjälp med vanliga besvär, förebyggande vård, psykisk ohälsa, rehabilitering och stöd vid kroniska sjukdomar. För äldre och multisjuka ska vårdcentralen också ta ett större samordnande ansvar.

2. Närsjukhusen ska vara länken mellan vårdcentralen och akutsjukhuset. De ska ta hand om patienter som behöver mer än ett vanligt vårdcentralbesök, men inte den mest avancerade akutsjukvården. Här ska det kunna finnas närakut eller primärvårdsjour, närvårdsplatser, rehabilitering, psykosocialt stöd, provtagning, enklare diagnostik, dagvård och specialistmottagningar utifrån lokala behov.

3. Akutsjukhusen ska finnas i Sundsvall, Örnsköldsvik och Sollefteå. De ska tillsammans bära länets akuta och planerade sjukhusvård. Sjukhusen ska inte vara kopior av varandra, men de ska ha tydliga roller i ett gemensamt lässystem. Ett län med långa avstånd kan inte göra sig beroende av ett enda starkt sjukhus.

Målet är rätt vård direkt, närmare hemmet och med mindre rundgång mellan olika delar av systemet.

Minska de onödiga patientresorna

I ett län med långa avstånd är tillgänglighet inte bara en fråga om väntetid. Det handlar också om restid, vägslag, tillgång till kollektivtrafik, anhöriga, förlorad arbetstid och ork.

Norrlandspartiets mål är att minska de onödiga patientresorna kraftigt. Mer vård ska kunna ges på vårdcentraler, närsjukhus, i hemmet eller digitalt när det är medicinskt lämpligt. Det frigör tid för patienter, minskar belastningen på akutsjukhusen och gör vården mer jämlik i ett län med långa avstånd.

Det betyder inte att all vård kan finnas överallt. Men det betyder att vården ska organiseras smartare. Provtagning, återbesök, uppföljning, rehabilitering, enklare behandlingar och återkommande vårdkontakter ska i mycket större utsträckning kunna ske nära patienten.

Norrlandspartiet vill:

- minska de onödiga patientresorna kraftigt,
- väga in patientresor och restid när vården planeras,
- ge mer vård på vårdcentraler, närsjukhus och i hemmet,
- använda digital vård när det gör vården enklare,
- se till att digital vård aldrig används som ursäkt för att ta bort fysisk vård där den behövs,
- redovisa patientresor öppet så att invånarna ser om vården faktiskt kommer närmare.

Vårdcentralerna – basen för din vård

Vårdcentralen ska vara invånarnas första kontakt med vården. Här ska det finnas god tillgänglighet, kontinuitet och bred kompetens.

När vårdcentralerna fungerar kan fler få hjälp i tid. Sjukdomar upptäcks tidigare, akutmottagningarna avlastas och patienter slipper skickas runt i systemet.

Men vårdcentralerna måste också anpassas efter verkligheten i länet. Behoven ser olika ut i Sundsvall, Timrå, Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Ånge och Örnsköldsvik. Därför behövs både fasta vårdcentraler, filialer, servicepunkter, digitala lösningar och mobila team.

Norrlandspartiet vill:

- att du ska kunna komma i kontakt med vårdcentralen samma dag,
- att akuttider ska finnas vid alla vårdcentraler,
- att den som behöver fysiskt vårdbesök ska få det inom rimlig tid,
- att 1177 och andra digitala tjänster ska ha bättre tillgänglighet kvällar och helger,
- öppna en offentligt driven vårdcentral i Timrå kommun,
- införa psykosociala team i varje kommun,
- bygga gemensamma rehabteam tillsammans med kommunerna,
- införa äldrevårdscentraler för äldre med stora och återkommande vårdbehov.

**Elina Arab, 37 år, socionom
Ordförande för Norrlandspartiet**

Tidigare regionråd och ordförande i hälso-
och sjukvårdsnämnden
Toppkandidat Norrlandspartiet

“**Sjukvården ska finnas där
när du behöver den nära,
trygg och fungerande i hela
Västernorrland.**”

**Leif Edh, 58 år, företagare
Vice ordförande för Norrlandspartiet**

Tidigare oppositionsråd och 2:e vice
ordförande i styrelsen för Ånge kommun
Toppkandidat Norrlandspartiet

Fast vårdkontakt och mer kontinuitet i primärvården

Den som är äldre, multisjuk eller har återkommande vårdbehov ska inte behöva börja om från början vid varje vårdkontakt.

I dag möter många patienter ständigt nya personer. Det skapar otrygghet, sämre kunskap om patientens situation och ökad risk att saker faller mellan stolarna. För den som har flera diagnoser, många läkemedel eller behöver hjälp från både region och kommun blir bristen på kontinuitet ett stort problem.

Norrlandspartiet vill att fler patienter ska ha en namngiven fast vårdkontakt. Målet ska vara att fler får en fast läkarkontakt i primärvården, särskilt äldre, multisjuka och personer med stora vårdbehov.

Norrlandspartiet vill:

- att äldre och multisjuka erbjuds fast vårdkontakt,
- att fler får fast läkarkontakt i primärvården,
- att patienter med komplexa behov får en samordnad vårdplan,
- att ingen patient ska behöva vara projektledare för sin egen vård.

Mobil närvård – mer vård i hemmet

Alla patienter behöver inte åka till sjukhus. I många fall kan rätt vård ges tryggare och bättre i hemmet.

Norrlandspartiet vill bygga ut mobila närvårdsteam som kan ge vård i hemmet till äldre, multisjuka och patienter som annars riskerar onödiga akutinläggningar. Det kan handla om uppföljning efter sjukhusvistelse, provtagning, läkemedelsjustering, enklare behandlingar, rehabilitering eller bedömning vid försämrat hälsoläge.

Rätt vård hemma kan skapa större trygghet för patienten och samtidigt frigöra vårdplatser på akutsjukhusen.

Norrlandspartiet vill:

- att du ska kunna komma i kontakt med vårdcentralen samma dag,
- att akuttider ska finnas vid alla vårdcentraler,
- att den som behöver fysiskt vårdbesök ska få det inom rimlig tid,
- att 1177 och andra digitala tjänster ska ha bättre tillgänglighet kvällar och helger,
- öppna en offentligt driven vårdcentral i Timrå kommun,
- införa psykosociala team i varje kommun,
- bygga gemensamma rehabteam tillsammans med kommunerna,
- införa äldrevårdscentraler för äldre med stora och återkommande vårdbehov.

Närsjukhusen – länken som saknas

Mellan vårdcentralen och akutsjukhuset saknas i dag en tydlig mellanvårdsnivå. Det är en av de största bristerna i Region Västernorrlands vårdssystem.

Närsjukhusen ska fylla den luckan. Här ska det finnas vård för patienter som behöver mer än ett vanligt besök på vårdcentralen, men som inte behöver den mest avancerade akutsjukvården.

Det kan handla om observation, kortare behandlingar, rehabilitering, psykosocialt stöd, provtagning, enklare diagnostik, dagvård och specialistmottagningar utifrån lokala behov. Närsjukhusen ska inte ersätta akutsjukhusen. De ska avlasta dem.

För invånarna innebär det snabbare och tryggare vård närmare hemmet. För personalen innebär det en mer hållbar arbetssituation. För akutsjukhusen innebär det att resurser frigörs till de patienter som behöver den mest avancerade vården.

Norrlandspartiet vill:

- etablera närsjukhus i Härnösand, Kramfors och Ånge,
- att närsjukhusen ska innehålla närakut eller primärvårdsjour,
- införa närvårdsplatser för observation, kortare behandling och återhämtning,
- samla rehabilitering, psykosocialt stöd, provtagning och utvalda specialistmottagningar,
- anpassa innehållet efter lokala behov,
- bygga närsjukhusen som en del av ett gemensamt länssystem, inte som isolerade projekt.

*Ingela Korhonen, 56 år, undersköterska
Toppkandidat för Norrlandspartiet*

Ett närsjukhus för Härnösand – mer vård nära människor.

Norrlandspartiet vill skapa ett modernt närsjukhus i Härnösand genom att utveckla Närvård Härnösand. Invånarna ska inte behöva känna oro över att vården flyttar längre bort för varje år som går.

Med långa avstånd, hårt belastade akutsjukhus och en växande äldre befolkning behövs mer vård nära människor – inte mindre. Ett närsjukhus skulle göra vården tryggare, snabbare och mer tillgänglig, med vård på dagtid, kvällar och helger.

Vi vill att Härnösands närsjukhus ska kunna innehålla lättakut eller primärvårdsjour, provtagning, röntgen med MR, dagvård, specialistmottagningar fysiskt och digitalt, närvårdsplatser för observation och återhämtning, rehabilitering, äldrevårdscentral, mobilt närsjukvårdsteam samt bättre stöd vid psykisk ohälsa, beroende och till barnfamiljer.

Ett närsjukhus ersätter inte Sundsvalls sjukhus. Tvärtom. Norrlandspartiet vill stärka länets akutsjukhus och samtidigt bygga ut den nära vården i Härnösand som ett viktigt komplement. Närsjukhus och liknande lösningar finns redan i andra delar av Sverige. Exempelvis i Region Gävleborg och Region Västerbotten.

Norrlandspartiet vill också öppna närsjukhus i Ånge och Kramfors genom att utveckla hälsocentralerna.

Tre akutsjukhus i länet

Västernorrland ska ha tre akutsjukhus, Sundsvall, Örnsköldsvik och Sollefteå.

De tre akutsjukhusen ska inte vara kopior av varandra. Men de måste tillsammans bära länets akuta och planerade sjukhusvård. När uppdraget är otydligt skapas konkurrens om resurser, sårbar bemanning och ojämlig tillgång till vård. När rollerna är tydliga kan kompetens byggas, kvaliteten höjas och fler få rätt vård i tid.

Ett län med långa avstånd, vintervägar och ett växande beredskapsbehov kan inte göra sig beroende av ett enda starkt sjukhus. Vården måste vara robust på flera platser.

Planerad vård är också viktig för att hålla kompetens, bemanning och akutberedskap levande. Ett sjukhus kan inte utvecklas om verksamhet steg för steg skalas bort.

Norrlandspartiet vill:

- ha tre akutsjukhus i Västernorrland,
- ge Sundsvall, Örnsköldsvik och Sollefteå tydliga roller i ett gemensamt länssystem, öppna fler vårdplatser,
- använda planerad vård för att stärka kompetens, bemanning och akutberedskap,
- hantera vårdköer gemensamt men med tydlig närhetsprincip för patienten,
- minska beroendet av att patienter skickas långa sträckor i onödan.

Sundsvalls sjukhus – länets spets och utvecklingsmotor

Sundsvalls sjukhus ska vara länets största sjukhus och utvecklingsmotor för avancerad vård i Västernorrland.

Här ska den mest specialiserade vården i länet utvecklas. Målet är att fler patienter ska kunna få avancerad vård i Västernorrland i stället för att skickas vidare till andra regioner när det inte är nödvändigt.

Men Sundsvall ska också avlastas. Ett starkare Sollefteå, ett starkt Örnsköldsvik och nya närsjukhus gör att Sundsvall kan fokusera mer på den vård som verkligen kräver länssjukhusets resurser.

Norrlandspartiet vill:

- ha fler vårdplatser,
- utveckla cancervården,
- införskaffa PET-DT,
- införa robotkirurgi,
- ha förstärkt hjärtvård,
- ha bättre parkeringslösningar med parkeringshus,
- utreda förutsättningarna för nya personalbostäder och vårdhotell vid sjukhuset,
- stärka helikopterkapaciteten med ny helikopterplatta,
- minska korridorvården och få färre överbeläggningar.

Örnsköldsviks sjukhus – trygg akut och planerad vård i norra länsdelen

Örnsköldsviks sjukhus ska vara ett stabilt akutsjukhus med bred basal sjukhusvård för norra länsdelen.

Sjukhuset ska ha en fungerande akutmottagning, medicin, kirurgi, ortopedi, barnsjukvård, kvinnosjukvård, operationskapacitet, BB och förlossning. Invånarna i norra länsdelen ska inte behöva resa till Sundsvall mer än nödvändigt.

Norrlandspartiet vill:

- att BB/förlossning och barnavdelning säkras,
- ha fler vårdplatser,
- skapa en stabil operationskapacitet,
- ha en bättre ögonsjukvård med minskade köer
- ha en tydlig roll för Örnsköldsvik i länets gemensamma sjukhussystem
- öka samarbetet med Norrlands universitetssjukhus i Umeå

Sollefteå sjukhus – akutsjukhus, glesbygdsmedicin och beredskap

Sollefteå sjukhus ska inte avvecklas. Det ska utvecklas.

Sollefteå behövs som akutsjukhus för inlandet, Ådalen och länets robusthet. I ett område med långa avstånd, äldre befolkning, svagare kollektivtrafik och vintervägar är lokal sjukhuskapacitet inte en lyx. Det är en trygghetsfråga.

Norrlandspartiet vill att Sollefteå sjukhus utvecklas till länets centrum för glesbygdsmedicin, rehabilitering, livsstilsmedicin och civil beredskap. Genom att knyta Österåsens livsstilsmedicinska centrum närmare Sollefteå sjukhus kan sjukhuset få en tydlig framtidsprofil som stärker både vårdutbudet och möjligheten att rekrytera personal.

På sikt vill Norrlandspartiet öppna BB/förlossning om förutsättningarna finns gällande personal, organisation och patientsäkerhet.

Sollefteå ska också utvecklas som beredskapssjukhus. I en tid av ökad osäkerhet, cyberhot, pandemier, extremväder och ett försämrat säkerhetsläge behöver vården vara robust på flera platser i länet.

Norrlandspartiet vill:

- att Sollefteå sjukhus säkras som akutsjukhus,
- att nedläggningar stoppas och verksamhet återöppnas,
- att barnkompetens, barnavdelning och barnläkarjour säkras,
- att opererande kapacitet bevaras och utvecklas,
- att akutkirurgi öppnas under mandatperioden om förutsättningar finns gällande organisation, personal och patientsäkerhet.
- att sjukhuset får en tydlig profil inom glesbygdsmedicin, rehabilitering och livsstilsmedicin,
- att Österåsen knyts närmare Sollefteå sjukhus,
- att Sollefteå utvecklas som beredskapssjukhus.

Olika driftsformer för att säkra Sollefteå sjukhus

För Norrlandspartiet är det viktigaste inte vilken organisationsmodell som används. Det viktigaste är att Sollefteå sjukhus finns kvar, utvecklas och långsiktigt säkras som akutsjukhus.

Sollefteå sjukhus kan drivas i regionens egen regi. Men Norrlandspartiet är också öppet för andra lösningar om de bättre säkrar verksamheten över tid. Det kan exempelvis handla om samverkan med en idéburen aktör, som Ersta Diakoni, eller en gemensam organisation där region och berörda kommuner tar ett större gemensamt ansvar för vård, omsorg, rehabilitering och beredskap.

Utgångspunkten ska alltid vara densamma: Sollefteå sjukhus ska finnas kvar som akutsjukhus och utvecklas, inte stegvis monteras ned.

Norrlandspartiet vill:

- utreda olika driftsformer för att långsiktigt säkra Sollefteå sjukhus,
- pröva regiondrift, idéburen drift eller gemensamma organisationsformer med kommunerna.

*Roger Westerlund, 73 år, f.d. ambulanssjukvårdare
Toppkandidat för Norrlandspartiet*

Närsjukvårdsberedningar – besluten närmare invånarna

God och nära vård får inte bli ännu ett projekt som styrs från Regionens hus i Härnösand. Om vården ska bli nära måste också makten flyttas närmare invånarna.

I dag fattas många regionala vårdbeslut långt från de orter och människor som påverkas mest. Kommunerna får ofta hantera konsekvenserna när regionens vård inte fungerar, särskilt inom äldreomsorg, hemsjukvård, rehabilitering och stöd till personer med stora vårdbehov.

Norrlandspartiet vill därför inrätta närsjukvårdsberedningar i länets närsjukvårdsområden. Där ska politiker från regionen och berörda kommuner regelbundet mötas för att följa vårdens utveckling, fånga upp lokala behov och driva på samverkan mellan vårdcentraler, närsjukhus, akutsjukhus, kommunal omsorg och civilsamhälle.

Men vården får inte bara diskuteras av politiker och tjänstemän. Patienternas röst måste finnas med från början.

Därför ska patientföreningar, pensionärsorganisationer, funktionsrättsorganisationer och andra företrädare för patientintresset vara representerade i arbetet. När vården planeras ska de som berörs av besluten också få vara med och påverka.

Norrlandspartiet vill:

- inrätta närsjukvårdsberedningar i länets närsjukvårdsområden,
- låta politiker och tjänstemän från regionen och berörda kommuner mötas regelbundet kring vårdens utveckling,
- ge patientföreningar, pensionärsorganisationer och funktionsrättsorganisationer en tydlig roll,
- följa upp tillgänglighet, patientresor, vårdplatser, rehabilitering, äldreomsorg och samordning lokalt,
- göra närsjukvårdsberedningarna till en länk mellan invånare, patienter, kommuner och region,
- säkerställa att patientintresset finns med innan större förändringar genomförs.

Snabbare hjälp när varje minut räknas

När någon drabbas av hjärtstopp, stroke, olycka eller akut sjukdom är tiden avgörande. I ett län med långa avstånd kan skillnaden mellan stad och landsbygd bli skillnaden mellan liv och död.

Därför måste den akuta vårdkedjan stärkas i hela Västernorrland. Det handlar inte bara om sjukhusen, utan också om ambulansresurser, hjärtstartare, frivilliga livräddare och ett bättre samspel mellan region, kommuner, räddningstjänst, föreningsliv och företag.

Norrlandspartiet vill etablera en ambulansstation i Timrå kommun, antingen i Timrå eller Söråker, för att minska utryckningstiderna och öka tryggheten för invånarna. Timrå har både tätort, landsbygd, industriområden, E4-trafik, flygplatsnära verksamhet och kustsamhällen med långa avstånd. Då måste ambulanssjukvården planeras efter verkligheten.

Men snabbare hjälp handlar också om vad som sker innan ambulansen är på plats. Vid hjärtstopp räknas varje minut. Därför vill vi att fler hjärtstartare ska finnas tillgängliga dygnet runt, inte inlåsta i lokaler som är stängda kvällar, nätter och helger.

Regionen ska säkerställa att det finns hjärtstartare tillgängliga dygnet runt vid hälsocentraler i glesbygd. Regionen ska också kunna ge bidrag till föreningar, företag och andra aktörer som placerar hjärtstartare utomhus, tillgängliga dygnet runt, på platser där det i dag finns vita fläckar. Som ytterligare förstärkning vill Norrlandspartiet ha tjänster som exempelvis SMS-livräddare som ett komplement till IVPA och den ordinarie ambulanssjukvården.

När frivilliga livräddare i närheten snabbt kan larmas vid misstänkt hjärtstopp ökar chansen att hjärt-lungräddning och hjärtstartare används innan ambulansen kommer fram.

Victoria Åkesdotter Bäcklund, 32 år, sjuksköterska, tidigare ambulanssjuksköterska. Toppkandidat för Norrlandspartiet

Norrlandspartiet vill:

- etablera en ambulansstation i Timrå kommun, antingen i Timrå eller Söråker och minska utryckningstiderna i Timrå kommun,
- säkerställa hjärtstartare som är tillgängliga dygnet runt vid hälsocentraler i glesbygd,
- ge regionalt stöd till föreningar och företag som tillhandahåller hjärtstartare utomhus dygnet runt på vita fläckar där hjärtstartare saknas eller inte är tillgängliga kvällar, nätter och helger,
- se exempelvis SMS-livräddare som ett komplement till IVPA, räddningstjänst och ambulanssjukvård,
- stärka samarbetet mellan regionen, kommunerna, räddningstjänsten, föreningslivet och näringslivet kring akut trygghet.

Vård nära människor – för barn, kvinnor och hela familjen

Barn och unga först

Att vara barn eller ung i Västernorrland ska inte innebära att man måste kämpa sig igenom ett system som är svårt att förstå.

I dag är vägen till hjälp ofta otydlig. Barn och unga bollas mellan skola, socialtjänst, primärvård och psykiatri. Väntetiderna är för långa och stödet kommer ofta för sent. Samtidigt har tillgången till barnkompetens blivit ojäm i länet.

Norrlandspartiets utgångspunkt är enkel: det ska vara lätt att få hjälp. Barn och unga ska mötas tidigt, nära och samordnat.

Norrlandspartiet vill:

- införa en väg in till barn- och ungdomspsykiatri och barn- och ungdomsentrén,
- ge kontakt inom 24 timmar och en första bedömning inom en vecka,
- anställa fem fler kuratorer till ungdomsmottagningarna,
- stärka tidiga insatser tillsammans med skola och socialtjänst,
- se till att inget barn lämnas som hemmasittare utan samlat stöd,
- säkra barnkompetens, barnavdelning och barnläkarjour i Sollefteå.

Kvinnors hälsa och familjebildning

Det ska vara tryggt att få barn i Västernorrland. Den som vill bilda familj ska mötas av stöd, tydlighet och vård i tid.

Kvinnors hälsa har länge varit underprioriterad. Förlossningsvård, eftervård, fertilitetsutredningar, endometrios, klimakteriebesvär och gynekologisk vård måste tas på större allvar.

Vården ska hänga ihop bättre. Den som är gravid ska känna trygghet genom hela vårdkedjan, från mödravård till specialistvård, förlossning och eftervård.

Norrlandspartiet vill:

- säkerställa att BB/förlossning finns kvar i Örnsköldsvik.
- införa barnmorska hela vägen i hela länet,
- ge bättre och snabbare stöd vid IVF-utredning
- höja BMI-gränsen för IVF till 35
- Införa NIPT-test gratis för 35+ och till självkostnadspris för yngre,
- öppna endometriasmottagning
- stärka kvinnosjukvården i länet

Tandvård i hela länet

Tandvården är en del av vården. Därför måste den fungera i hela Västernorrland.

I dag är det svårt för många att få tid hos tandvården. Problemet handlar inte bara om tandläkare, där genomförda satsningar har gett resultat. Tandvården fungerar i team, och bristen på tandsköterskor och tandhygienister har blivit en flaskhals.

Norrlandspartiet vill säkra tandvård i hela länet genom att stärka hela tandvårdsteamet.

Norrlandspartiet vill:

- säkra tandvård i alla kommuner,
- genomföra löneyft för tandsköterskor och tandhygienister,
- teckna samverkansavtal med tandsköterskeutbildningen i Sundsvall,
- verka för tandhygienistutbildning vid Mittuniversitetet,
- stärka förebyggande tandvård.

Personalen – grunden för en fungerande vård

Vården fungerar bara när personalen orkar stanna.

I dag lämnar många inte för att arbetet saknar mening, utan för att arbetsmiljö, schema, bemanning och organisation inte håller. Därför måste personalpolitiken börja i verkligheten på golvet.

I dag lämnar många inte för att arbetet saknar mening, utan för att arbetsmiljö, schema, bemanning och organisation inte håller. Därför måste personalpolitiken börja i verkligheten på golvet.

Norrlandspartiets personalpolitik bygger på en enkel princip: människor före system.

Personalen ska ha inflytande över sin arbetsmiljö. Chefer ska finnas nära verksamheten. Arbetsmiljöproblem ska upptäckas i tid. Det ska gå att utvecklas och göra karriär utan att lämna patienterna.

Det ska löna sig att stanna kvar i vården. En skicklig sjuksköterska, undersköterska, skötare, tandsköterska eller annan nyckelperson ska inte behöva bli chef eller administratör för att få utvecklas och höja sin lön.

Norrlandspartiet vill:

- införa personalråd på arbetsplatser där personal, chef och fack påverkar schema, bemanning och arbetsmiljö,
- följa arbetsmiljö i realtid genom återkommande uppföljning som leder till snabba åtgärder,
- införa hållbara scheman som säkrar återhämtning och stoppar ohållbara arbetspass,
- förstärka OB och återhämtningsdagar för dem som arbetar kväll, natt och helg,

- införa seniorstrategi från 55+ för att behålla erfaren personal längre,
- koppla in företagshälsovård tidigt vid hög belastning,
- använda kompetensen smartare genom bättre planering och kompetensväxling,
- införa karriärtjänster, handledarroller och utvecklingsuppdrag för erfarna medarbetare nära patienten.

Mindre administration – mer tid för patienter

Vården är regionens viktigaste verksamhet och därefter det regionala utvecklingsuppdraget. Varje timme som går till onödigt administration är en timme mindre för patienterna. Stödverksamheternas uppgift är att hjälpa vården att fungera bättre – inte att skapa fler blanketter, rapporter och onödigt mycket kontrollsystem.

Norrlandspartiet vill minska den administrativa bördan, förenkla processer och flytta stödverksamheterna närmare vårdens vardag. HR, ekonomi, IT och verksamhetsutveckling ska finnas till för kärnverksamheten, inte tvärtom.

Norrlandspartiet vill:

- minska administration som försvårar för eller har för lite värd för vården,
- förenkla dokumentation och rutiner,
- flytta stödverksamheter närmare vården,
- stärka tillitsbaserad styrning,
- ge mer tid till patienterna och mindre tid till administration.

Tryggare vård när patienter och anhöriga får en starkare röst

Anhöriga ska ses som en resurs

Patienten är inte bara en diagnos. Runt många patienter finns anhöriga som bär ett stort ansvar, särskilt när det gäller barn, äldre, svårt sjuka och personer med funktionsnedsättning.

När patienten vill det ska anhöriga ses som en resurs i vården. Det kan skapa trygghet, bättre information och färre missförstånd.

Norrlandspartiet vill:

- att anhöriga lättare ska kunna vara med vid viktiga vårdkontakter när patienten vill det,
- ge barn, äldre och svårt sjuka tydligare anhörigstöd,
- förbättra informationen till anhöriga om vårdplaner, utskrivning och uppföljning,
- se till att akutmottagningar och vårdavdelningar har rutiner som tar hänsyn till patientens behov av anhörigstöd.

Patientombudsman och starkare patientröst

När vården inte fungerar ska patienten inte lämnas ensam.

Många vet inte vart de ska vända sig när de hamnar mellan stolarna, inte får besked, inte förstår sina rättigheter eller upplever att vården inte lyssnar. Därför vill Norrlandspartiet införa en patientombudsman som ett komplement till patientnämnden.

Patientombudsmannen ska hjälpa patienter och anhöriga att hitta rätt, förstå sina rättigheter och driva på när vården inte fungerar.

Vi vill också att patienter och anhöriga ska vara med och utveckla vården. De som själva har erfarenhet av vårdens brister ser ofta sådant som organisationen missar.

Norrlandspartiet vill:

- införa en patientombudsman,
- stärka patientens rätt till information och sina rättigheter,
- skapa forum där patienter och anhöriga kan bidra till vårdens utveckling,
- se till att vården utgår från patientens behov, inte efter organisationens gränser.

Regional utveckling för hela Västernorrland

Västernorrland ska vara en plats där människor kan leva, arbeta, studera, driva företag, bilda familj och åldras med framtidstro.

Regional utveckling får inte bara handla om projekt, strategier och konferenser. Den måste märkas i människors vardag. Det handlar om sjukvård som finns nära, det handlar om vägar som håller, tåg och bussar som går när människor behöver dem, kultur som finns i hela länet, utbildningar som leder till jobb, företag som kan växa och samhällen där människor vill bo kvar.

Norrlandspartiets utgångspunkt är enkel: Västernorrland ska inte utvecklas ovanifrån. Länet ska utvecklas underifrån, utifrån människors, företagens och kommunernas verkliga behov.

Vi vill bygga ett starkare Västernorrland där resurserna används klokare, där landsbygden och de mindre orterna inte glöms bort och där regionens arbete alltid ska bidra till mer livskraft i hela länet.

Näringsliv och företagande

Företag skapar jobb, skatteintäkter och framtidstro. Därför måste regionen bli bättre på att stötta företagande i hela Västernorrland, särskilt företag som har ett lokalt ägande.

Det ska vara möjligt att driva företag oavsett om man finns i Sundsvall, Örnsköldsvik, Sollefteå, Kramfors, Härnösand, Timrå eller Ånge. Regional utveckling får inte bara handla om stora industriprojekt.

Den måste också handla om småföretag, jordbruk, skogsbruk, besöksnäring, hantverk, serviceföretag, åkerier och lokala entreprenörer.

Norrlandspartiet vill att regionen ska arbeta närmare kommunerna och näringslivet. Företag behöver fungerande infrastruktur, kompetent arbetskraft, rimlig service, snabbare processer och en politik som förstår vardagen för dem som skapar jobben.

Norrlandspartiet vill:

- stärka samverkan mellan regionen, kommunerna och näringslivet,
- rikta företagsstöd så att de stärker lokal utveckling och verkliga arbetstillfällen,
- stödja små och medelstora företag i hela länet,
- förbättra kompetensförsörjningen till industri, vård- och omsorg, teknik, transport, energi och besöksnäring,
- minska byråkrati och förenkla kontakten med regionens stödstrukturer,
- stärka kvinnors företagande,
- säkerställa att regional utveckling inte bara gynnar de största orterna.

Besöksnäring och platsutveckling

Västernorrland har stora möjligheter inom besöksnäring. Höga Kusten, älvdalarna, skogen, kusten, kulturmiljöerna, fiske, vandring, vintersport, mat, historia och evenemang kan locka fler besökare och skapa jobb.

Men besöksnäring kräver mer än marknadsföring. Det kräver vägar, kollektivtrafik, skyltning, digital täckning, boenden, service, leder, hamnar, evenemangsplatser och lokala företag som kan växa.

Norrlandspartiet vill utveckla besöksnäringen på ett sätt som stärker hela länet och där intäkterna i större utsträckning stannar lokalt.

Norrlandspartiet vill:

- stärka Höga Kusten som internationellt besöksmål,
- utveckla besöksnäringen även i inlandet, älvdalarna och de mindre orterna,
- stödja leder, naturturism, kulturmiljöer, fiske, båtliv och lokala evenemang,
- förbättra skyltning, service och kollektivtrafik till viktiga besöksmål,
- stärka lokal mat, gårdsförsäljning, hantverk och småskalig turism,
- se besöksnäringen som en del av landsbygdsutvecklingen.

Utbildning och kompetensförsörjning

Västernorrlands utveckling bromsas när företag, kommuner och regionen inte hittar rätt kompetens.

Det behövs fler utbildningar som leder till jobb i länet. Det gäller vård- och omsorg, tandvård, industri, teknik, IT, energi, transport, bygg, skog, lantbruk och besöksnäring.

Norrlandspartiet vill att regionen ska ta en starkare roll i kompetensförsörjningen. Utbildningar ska planeras närmare arbetsmarknadens behov och fler ska kunna studera utan att flytta från länet och på olika platser inom länet.

Norrlandspartiet vill:

- stärka samverkan mellan regionen, kommunerna och näringslivet,
- rikta företagsstöd så att de stärker lokal utveckling och verkliga arbetstillfällen,
- stödja små och medelstora företag i hela länet,
- förbättra kompetensförsörjningen till industri, vård- och omsorg, teknik, transport, energi och besöksnäring,
- minska byråkrati och förenkla kontakten med regionens stödstrukturer,
- stärka kvinnors företagande,
- säkerställa att regional utveckling inte bara gynnar de största orterna.

*Peyman Vahedi, 47 år, avdelningschef
Toppkandidat för Norrlandspartiet*

Kultur och bildning nära människor

Kultur i hela länet

Kultur är inte ett tillval. Kultur är bildning, gemenskap, identitet, demokrati och livskvalitet.

Men kulturpolitiken får inte bara handla om institutioner i centralorter. Den måste också nå barn, unga, äldre och föreningsliv i hela Västernorrland. En levande kultur stärker samhällen, gör orter mer attraktiva och ger människor möjlighet att mötas.

Norrlandspartiet vill ha en kulturpolitik som både värnar professionell kultur och stärker det lokala kulturlivet. Regionen ska stödja kultur som kommer människor nära: musik, teater, dans, litteratur, film, konst, hembygd, slöjd, festivaler, bibliotek, studieförbund och lokala arrangörer.

Särskilt viktigt är barns och ungas rätt att möta och själva utöva kultur. Kultur ska inte vara något som bara finns för den som bor nära rätt scen eller har föräldrar som kan skjutsa.

Norrlandspartiet vill:

- stärka barns och ungas möjlighet att möta och utöva kultur i hela länet,
- ge bättre stöd till kultur på mindre orter och landsbygd,
- stärka samverkan mellan regionen, kommunerna, föreningslivet och studieförbunden,
- lyfta fram norrländsk historia, identitet, språk, musik, hantverk och berättelser,
- säkerställa att regionala kulturpengar kommer hela länet till del.

Folkbildning och folkhögskolor

Folkbildningen spelar en viktig roll för demokrati, integration, kompetensförsörjning och människors möjlighet att växa genom hela livet.

Västernorrlands folkhögskolor är viktiga för både utbildning, kultur och regional utveckling. De ger människor nya chanser, stärker civilsamhället och kan bidra till att fler utbildar sig till yrken där länet har brist.

Norrlandspartiet vill att regionen ska ta en starkare roll i kompetensförsörjningen. Utbildningar ska planeras närmare arbetsmarknadens behov och fler ska kunna studera utan att flytta från länet och på olika platser inom länet.

Norrlandspartiet vill att regionens folkhögskolor ska vara en kraft för hela länet, inte bara utbildningsinstitutioner. De ska bidra till bildning, kultur, omställning och kompetensförsörjning.

Norrlandspartiet vill:

- värna regionens folkhögskolor och stärka internatverksamheten där den är viktig för elevernas möjlighet att studera,
- utveckla folkhögskolornas roll i kompetensförsörjningen,
- skapa fler utbildningsvägar till bristyrken inom vård- och omsorg, tandvård, teknik, industri, hantverksyrken och besöksnäring.

Kollektivtrafik som fungerar i människors vardag

Kollektivtrafiken ska i första hand finnas till för människor som behöver ta sig till arbete, studier, vård, service och fritidsaktiviteter. Den ska inte planeras utifrån kartor och tabeller, utan utifrån hur människor faktiskt lever.

I dag fungerar kollektivtrafiken för dåligt på många håll. Därför behöver kollektivtrafiken skatteväxla från kommunerna till Region Västernorrland. Vårt län är det enda länet i hela Sverige som har ett delat ansvar mellan kommunerna och regionen.

Turerna passar inte alltid arbetstider. Det är svårt att pendla mellan vissa orter. Kvällar och helger är utbudet ofta svagt. På landsbygden är bilen ofta det enda realistiska alternativet.

Norrlandspartiet vill ha en kollektivtrafik som är effektiv och användbar. Där det finns starka pendlingsstråk ska buss och tåg gå tillräckligt ofta för att människor faktiskt ska kunna välja kollektivtrafiken. Där underlaget är svagare behövs flexibla lösningar, anropsstyrd trafik, samordning med skolskjuts, sjukresor och färdtjänst samt bättre bytespunkter.

Norrlandspartiet vill:

- förbättra sjukresorna med högre milersättning på 25 kr/milen, kortare gräns för milersättning och bättre samarbete mellan sjukvårdspersonal och sjukresekontoret,
- flytta över ansvaret för kollektivtrafiken till regionen för att få ett helhetsansvar.
- anpassa kollektivtrafiken tydligare efter arbetspendling,
- stärka busstrafiken på viktiga stråk mellan länets kommuner,
- förbättra kvälls- och helgtrafiken där behoven är störst,
- utveckla anropsstyrd trafik och flexibla lösningar på landsbygden. Man ska inte behöva boka flera dagar i förväg,
- samordna kollektivtrafik, sjukresor, färdtjänst och skolskjuts bättre,
- skapa bättre bytespunkter med pendlarparkering, cykelparkering och laddmöjligheter,
- se över biljettpriser och zoner så att arbetspendling inte straffas och att biljettsystemet är begripligt.

Hanna Nordahl, 39 år, undersköterska
Toppkandidat för Norrlandspartiet

Tåg, vägar och infrastruktur som håller ihop länet

Västernorrland är ett stort län med långa avstånd. Då är infrastruktur inte en lyx. Det är en förutsättning för jobb, företagande, vård, utbildning, turism och vardagsliv.

Dåliga vägar, svaga järnvägsförbindelser och bristande underhåll kostar tid, pengar och säkerhet. För företag innebär det sämre transporter. För invånare innebär det längre restider och sämre möjligheter att bo kvar på mindre orter.

Norrlandspartiet vill att regionen ska vara en betydligt hårdare röst för Västernorrlands infrastruktur. Staten har under lång tid tagit stora resurser från Norrland men inte gett tillbaka tillräckligt i vägar, gång- och cykelvägar, vägbelysning, järnvägar och samhällsservice.

Norrlandspartiet vill:

- Driva på för ny Ostkustbana med dubbelspår Gävle–Härnösand,
- Driva på för högre snitthastighet för Mittbanan för kortare pendlingsstider,
- Verka för en fungerande järnvägsförbindelse för persontrafik till och från Sollefteå,
- Prioritera underhåll och trafiksäkerhet på länets viktiga pendlings- och näringslivsvägar,
- Arbeta för fler säkra omkörningssträckor, bättre vinterväghållning och säkrare korsningar,
- Driva på för fler gång- och cykelvägar där det stärker trafiksäkerheten,
- Bibehålla och bygga ut vägbelysning på mindre orter och landsbygd,
- Se infrastrukturen som en del av totalförsvaret och krisberedskapen.

Energi, elpriser och regional nytta

Norrland och Västernorrland producerar stora värden för Sverige. Skog, vattenkraft, vindkraft, el, mineraler och industriella investeringar är avgörande för hela landet. Ändå får människor och företag i Norrland ofta för lite tillbaka

Norrlandspartiet anser att regional utveckling måste handla om rättvisa. När naturresurser tas i anspråk ska mer av värdet stanna lokalt och regionalt. Det gäller både jobb, skatteintäkter, infrastruktur, kompensation och långsiktiga investeringar.

Västernorrland har tagit mer än sin del av vindkraftsutbyggnaden. Länet hade år 2025 flest vindkraftverk och störst vindkraftsproduktion i Sverige. Nu måste människorna och den regionala nyttan sättas före fortsatt exploatering.

Norrlandspartiet vill stoppa fortsatt utbyggnad av storskalig vindkraft i Västernorrland och avveckla befintlig vindkraft under ordnade former när tillstånd löper ut eller anläggningar tjänat ut. Marken ska återställas och kostnaderna för nedmontering ska inte hamna på lokalsamhällena.

Vindkraften innebär stora ingrepp i miljö, djur och natur. Skogsområden fragmenteras av vägar, fundament, kraftledningar och industriliknande anläggningar. Fåglar, fladdermöss, vilt, jakt, friluftsliv och tysta naturområden påverkas. För människor som bor nära verken kan buller, blinkande ljus, skuggor och förändrad landskapsbild försämra livskvaliteten.

Det finns också en oro för att fastighetsvärden påverkas negativt när bostäder hamnar nära stora vindkraftsparker. För många handlar det inte bara om ekonomi, utan om tryggheten i det egna hemmet och känslan av att landsbygden exploateras utan att de som bor där får tillräcklig nytta tillbaka.

Energiomställningen får inte ske genom att Norrland behandlas som en råvarukoloni. Elproduktion och industrietableringar måste ge verklig nytta för människorna som bor här.

Norrlandspartiet vill:

- arbeta för att mer av värdet från våra naturresurser stannar i regionen,
- verka för rättvisare elpriser, elprisområden och bättre villkor för norrländska hushåll och företag,
- säga nej till fortsatt utbyggnad av storskalig vindkraft i Västernorrland,
- verka för den vindkraft som finns idag i Västernorrland avvecklas under ordnade former,
- prioritera energieffektivisering i regionens egna fastigheter,
- bygga ut solel på regionala fastigheter där det är ekonomiskt och tekniskt rimligt,
- stödja företag som vill energieffektivisera,
- kräva att stora etableringar bidrar till bostäder, infrastruktur, utbildning och lokal samhällsnytta.

Hela länet ska gå att bo, leva och växa i

Bostäder och attraktiva livsmiljöer

Regional utveckling kräver att människor kan och vill bo i Västernorrland. Då behövs bostäder, service, skolor, vård, kultur, bredband, vägar och trygga miljöer.

I vissa delar av länet behövs fler bostäder för att klara industrietableringar och inflyttning. I andra delar behövs insatser för att bevara service och göra det möjligt att bo kvar.

Regionen bygger inte själv hela samhället, men regionen kan samordna, påverka, stötta och driva på tillsammans med kommunerna.

Norrlandspartiet vill:

- stärka samverkan med kommunerna om bostadsförsörjning.
- att regionen bidrar till fler bostäder på vissa orter genom personalbostäder om behovet finns.
- stödja utvecklingen av attraktiva landsbygds- och kustsamhällen.
- stärka bredband, mobil täckning och digital service.
- se sjukvård och kollektivtrafik som viktiga delar av platsutveckling.
- arbeta för att fler unga ska kunna bo kvar eller flytta tillbaka.

Landsbygd och mindre orter

Landsbygden är inte ett problem att lösa, det är en lösning att bygga vidare på. För oss är det inte bara en slogan.

Landsbygden och de mindre orterna bidrar med skog, energi, mat, vatten, företagande, turism, kultur och beredskap. Ändå är det ofta här service dras ned först.

Norrlandspartiet vill att regionen ska ha ett tydligt landsbygdsperspektiv i alla större beslut. När vård, kollektivtrafik, kultur, utbildning och regionala stöd planeras ska konsekvenserna för landsbygden redovisas.

*Isedora Timander Skogström, 53 år, företagare
Toppkandidat för Norrlandspartiet*

Norrlandspartiet vill:

- införa landsbygdssäkring av större regionala beslut.
- stärka servicepunkter i mindre orter.
- utveckla flexibla kollektivtrafiklösningar på landsbygden.
- stödja lokala företag, föreningar och bygdeinitiativ.
- värna drivmedelsstationer, bredband, post- och paketservice.
- stärka samverkan med byalag, föreningar och lokala utvecklingsgrupper.

Tre val - tre röster

På valdagen kan du röst dela. Det innebär att du kan rösta på tre olika partier genom att rösta i de tre valen till kommunen, regionen och riksdagen.

Det är därför du tar tre olika röstsedlar, vit, blå och gul.

- För att rösta i valet till kommunen, som styr framför allt skolan, äldreomsorgen, bibliotek, idrottsanläggningar, bostäder, vatten- och avlopp, bygglov m.m. så ska du ta en vit valsedel.
- För att rösta i valet till regionen, som styr framför allt sjukvården i hela länet, men också kollektivtrafik, kultur och regional utveckling ska du ta en blå valsedel.
- Rösta på Norrlandspartiet i kommunen och regionen. Välj Norrlandspartiets vita och blåa valsedel.

Kommun

Region

Riksdag

